

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-10-02

HSN 1508-0987

Handläggare:
Anna Nergårdh

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2015-11-03, p 15

Svar på skrivelse från Dag Larsson (S) gällande sommarsituationen i Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

In en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden påtalar Dag Larsson (S) de bekymmer som följer med svårigheterna att lösa bemanningen under sommaren inom sjukvården i länet. Även om hälso- och sjukvårdsförvaltningen gör ett viktigt samordnings- och informationsarbete påtalar Dag Larsson att de bemannings- och planeringsbrister som uppstår är orimliga, då de innebär påfrestningar för såväl patienter som för personalen. Socialdemokraterna önskar en redovisning av förvaltningens bedömning av hur sommaren har förflötit.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-10-02
Skrivelse från Dag Larsson (S)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Sommaren och den därmed sammanhängande semesterperioden är en utmaning för sjukvården i Stockholms läns landsting liksom för sjukvården i hela landet. Förutsättningarna är att liksom under resten av året erbjuda vård utifrån medborgarnas behov, samtidigt som vårdens högt kvalificerade medarbetare ska ha semester. Utifrån dessa förutsättningar görs en planering under ledning av hälso- och sjukvårdsförvaltningen i samverkan med länets vårdgivare. Planeringen hålls samman av landstingets chefläkare på uppdrag av landstingsdirektören. Veckovisa telefonmöten hålls hela sommaren med de stora vårdgivarna, och veckovisa rapporter över läget i länets sjukvård publiceras hela sommaren.

En svårighet i planeringen är det faktum att det redan inför sommaren saknats bemanning gällande vissa yrkesgrupper, framför allt sjuksköterskor

och framför allt inom akutsjukvården. Det går inte att nog understryka vikten av det långsiktiga arbete avseende bemanning och kompetensförsökning som bedrivs intensivt såväl centralt på samordnande landstingsnivå som hos varje enskild vårdgivare.

För flertalet vårdgrenar, exempelvis primärvård, närsjukvård, psykiatri och geriatrik gjordes innan sommaren en planering av öppethållande utifrån förväntat behov. Denna har genomförts enligt plan. När det gäller akutsjukhusen nådde, på grund av utmaningar med befintliga vakanser och rekryteringssvårigheter, inget av sjukhusen fullt ut det *önskade* antalet öppna vårdplatser i sin planering inför sommaren. I stället omfattar varje akutsjukhus planering det antal vårdplatser som är möjliga att hålla öppna utifrån befintlig bemanning men också en rad olika åtgärder för att använda dessa vårdplatser på ett optimalt sätt för att tillgodose behovet av vård. I denna planering ingår översyn av hur och för vilka patientgrupper vårdplatser används under sommaren. Det inkluderar en minskning av planerad vård till förmån för akut vård och vård som inte kan vänta av medicinska skäl, översyn av arbetsuppgifter för olika yrkesgrupper i syfte att rätt person gör rätt sak utifrån kompetens, förstärkning med medarbetare för servicefunktioner (städ, mat, transport) och riktade insatser gällande ersättning för bristyrkesgrupper. Detta har medfört att den planering som varje akutsjukhus gjorde innan sommaren har kunnat hållas. En mer omfattande genomgång av olika vårdgrenar och de insatser som särskilt förekommit under sommaren presenteras i chefläkarens sammanfattning av sommarvården 2015 som presenteras under oktober månad.

Den sammanfattande bedömningen hittills, baserad på rapporter från länets största vårdgivare, är att med stora insatser gällande samverkan, gott samarbete mellan länets vårdgivare och stora insatser av vårdens medarbetare har vården kunnat bedrivas på det sätt som motsvarar länets behov under sommaren 2015. Samtidigt är det viktigt att framhålla att det framför allt inom akutsjukvården under vissa perioder och vissa dygn har varit en mycket hög belastning som riskerat påverka medarbetarnas arbetsmiljö negativt. Ytterligare uppföljning av medarbetardata pågår på central nivå tillsammans med ett lokalt arbete hos varje vårdgivare utifrån det egna arbetsgivaransvaret.

Sommaren 2014 tillfördes extra ekonomiska resurser till vården under sommaren. Sommaren 2015 gavs inget sådant tillskott, utan de särskilda lösningar för sommaren som genomförts har genomförts inom befintliga budgetramar.

Flera av de åtgärder som provades under sommaren 2014 och befanns framgångsrika, såsom särskild ingång till 1177 för kommunens hemtjänstpersonal, extra sjuktransporter inom ambulanssjukvården och särskilt tillskott av rehab-platser har genomförts även sommaren 2015 då de ansetts ha stor betydelse såväl ur patientperspektiv som för effektiviteten i vården. Det är inte möjligt att fullt uppskatta vilka kostnader inom vården som särskilt härrör till den speciella situationen under sommaren, men de insatser som bedömts nödvändiga att genomföra under sommaren har genomförts inom ramen för den resurs som funnits tilldelad.

Lärdomar inför det framtida arbetet med såväl sommaren som liknande perioder under jul- och nyår är vikten av att bygga vidare på de samverkansstrukturer som finns mellan länets vårdgivare. De centrala förvaltningarna har en avgörande roll i att skapa mötesplatser för detta. Detta gäller även, och kanske särskilt, samverkan mellan landstingets vård och de kommunala vårdgivarna. Det fortsatta strategiska arbete med bemanning, strategier för rekrytering och kompetensförsörjning är också helt avgörande för att perioder som traditionellt innebär semestertider ska kunna hanteras på ett fungerande sätt. Tydligheten i kommunikationen till medborgarna om var den vård man behöver finns och hur man bäst når den är ytterligare något som även framöver bedöms vara en framgångsfaktor, och därmed också en lärdom att ta med i det fortsatta och kommande planeringsarbetet.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Tillförordnad avdelningschef

Gällande sommarsituationen i Stockholms län landsting

Socialdemokraterna är bekymrade över att år efter år se de problem som följer med svårigheterna att lösa bemanningen under sommaren inom sjukvården i Stockholms läns landsting. Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen har i år gjort ett viktigt samordnings- och informationsarbete som vi har uppskattat.

Samtidigt anser vi att vi de årliga bemannings- och planeringsbrister under sommarmånader är orimliga. Enligt förvaltningen pågår sommarplaneringen fram till början av september. Vi är oroliga för de påfrestningar detta innebär för såväl patienter som för personalen.

Vi har sett många oroande exempel på när vården inte har fungerat i sommar. Södra BB tvingades stänga med kort varsel, något som skapade oro både bland de blivande mödrar som valt Södra BB och bland personalen. Vi har sett ovanligt höga hänvisningssiffror för förlösande kvinnor, där nästan var tionde kvinna (9,1 % att jämföra med 6,3 % samma månad 2014) varit tvungen att föda på en annan förlossningsklinik än den hon valt. Den ansträngda situationen på akutmottagningen på Karolinska Huddinge föranledde att Inspektionen för vård och omsorg, IVO, gjorde en akut inspektion där, efter larm från huvudskyddsombudet. På en av akutvårdsavdelningarna (AVA2) på Karolinska Solna har drygt 20 sjuksköterskor nyligen sagt upp med hänvisning till brister i arbetsmiljön.

Med anledning av ovanstående skulle Socialdemokraterna vilja ha en redovisning av:

- Förvaltningens bedömning av hur sommaren har förlöpt.
- Förvaltningens bedömning av om de haft tillräckliga resurser för att möta sommarsituationen.
- Förvaltningens bedömning av om planeringen av sommarens behov och resurser motsvarade utfallet.
- Förvaltningens bedömning av vilka lärdomar som kan dras från årets sommar.

Dag Larsson, m fl
Socialdemokraterna